

Komentár k číselným výsledkom kontroly očkovania k 31.8.2024 za okres Rimavská Sobota

Kontrola očkovania bola vykonaná v zmysle usmernenia hlavného hygienika SR zo dňa 4.7.2024 pod značkou ÚVZSR/OI/11558/24716/2024 za obdobie od 1.9.2023 do 31.8.2024 podľa predložených tabuliek.

1.1 Zaočkovanosť detskej populácie v okrese Rimavská Sobota podľa očkovacieho kalendára v rámci povinného pravidelného očkovania v sledovanom období neklesla pod 95%. Zaočkovanosť pri jednotlivých druhoch povinného očkovania detí sa pohybuje v rozpätí 97,20 % - 100 % (viď tabuľky č. 1a, 1b, 2, 3, 4, 5a, 5b a 7).

- Očkovanie proti vírusovej hepatitíde B u študentov zdravotníckych škôl RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote nevykazuje vzhľadom na to, že uvedené školy sa v spádovej oblasti nenachádzajú (tab. č. 6).
- Proti vírusovej hepatitíde B sme zaznamenali 75,0 % zaočkovanosť u pacientov zaradených do dialyzačného programu a 37,50 % zaočkovanosť u pacientov v príprave na zaradenie do dialyzačného programu (tab. č. 8).
- V kontrolovanom období bolo z celkového počtu 23 kontaktov nosičov HBsAg zaočkovaných proti vírusovej hepatitíde B - 13 osôb (kontakty chorých na VHB neboli hlásené). Očkovanie ostatných kontaktov nebolo vykonané v 7 prípadoch z dôvodu nedostavenia sa na vakcináciu a v 3 prípadoch sa potvrdilo nosičstvo u kontaktov (tab. č. 9a).
- Zaočkovanosť proti vírusovej hepatitíde B u chovancov zariadení pre mentálne postihnutých v okrese Rimavská Sobota dosiahla úroveň 71,43 %. Jedná sa o denné stacionáre, kde sú umiestnené osoby so zmiešaným postihnutím vo veku 5 – 39 rokov. Z celkového počtu 42 klientov uvedených zariadení bolo 12 nezaočkovaných, z toho jeden klient nebol vakcinovaný pre trvalú kontraindikáciu, v 2 prípadoch bola vakcinácia odmietnutá, ďalších 9 osôb nepodliehalo povinnej vakcinácii vzhľadom na vek a v neskoršom období už neboli očkovaní (tab. č. 9b).
- Z celkového počtu 298 evidovaných dvojročných detí žijúcich v miestach s nízkym hygienickým štandardom v kontrolovaných ročníkoch narodenia 2021 a 2022 bolo zaočkovaných v rámci odporúčaného očkovania proti vírusovej hepatitíde typu A – 168 detí v ročníku narodenia 2021 (80,40 %) a 130 detí v ročníku narodenia 2022 (54,62 %). Údaje sú uvedené v tabuľke č. 10.
- Z iných druhov odporúčaného očkovania u detí do 15 rokov života bolo najviac detí zaočkovaných proti HPV infekcii – 551, proti rotavírusovým infekciám – 340 a proti vírusovej hepatitíde typu A – 281. V uvedenej kategórii ďalej evidujeme: očkovanie proti chrípke (178 detí), očkovanie proti kliešťovej encefalitíde (100 detí), očkovanie proti meningokokovej meningitíde (36 detí), očkovanie proti ovčím kiahňam (7 detí) a očkovanie proti tuberkulóze (4 deti). V súvislosti s ochorením na Covid - 19 neboli deti očkované v sledovanom období. Údaje sú uvedené v tabuľkách č. 11, 13a, 13b.
- U osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb v okrese Rimavská Sobota sme zaznamenali zaočkovanosť 71,20 % pri očkovaní proti chrípke a 48,90 % pri celkovej vakcinácii proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam. Dôvodom nepodania uvedených vakcín ostatným klientom bolo odmietnutie vakcinácie. V súvislosti s odporúčaným očkovaním proti ochoreniu Covid-19 sa v kontrolovanom období klienti nevakcinovali, prevažná väčšina bola zaočkovaná v predchádzajúcich kontrolných obdobiach (tab. č. 12a, 12b).

- 1.2 Celkový počet obvodov v okrese Rimavská Sobota je 15. Na úrovni pediatrických obvodov zaočkovanosť detskej populácie v rámci povinného pravidelného očkovania v sledovanom období klesla pod hranicu 90 % v 3 obvodoch:
1. Všeobecná ambulancia pre deti a dorast v Rimavskej Sobote: v preočkovaní v 11. roku života proti osýpkam, mumpsu a ružienke v ročníku narodenia 2011 – 86,79 % z dôvodu nezodpovedného prístupu rodičov k deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia.
  2. Všeobecná ambulancia pre deti a dorast v Rimavskej Sobote: v preočkovaní v 5. roku života proti osýpkam, mumpsu a ružienke v ročníku narodenia 2018 – 87,23 % z dôvodu odmietnutia očkovania a nezodpovedného prístupu rodičov k deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia.
  3. Všeobecná ambulancia pre deti a dorast v Rimavskej Sobote: v základnom očkovaní proti záškrtu, tetanu, čiernemu kašľu, vírusovej hepatitíde B, hemofilovým invazívnym nákazám, detskej obrne a invazívnym pneumokokovým infekciám v ročníku narodenia 2022 – 85,71 %, v základnom očkovaní proti osýpkam, mumpsu a ružienke v ročníku narodenia 2022 – 85,71 % z dôvodu nezodpovedného prístupu rodičov k deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia a odmietnutia očkovania.
- 1.3. Pri kontrole očkovania neboli zistené nedostatky v evidencii a dokumentácii očkovania.
- 1.4. Zaočkovanosť novorodencov HBsAg pozitívnych matiek proti vírusovej hepatitíde B v ročníku narodenia 2024 bola 100 %, v ročníku narodenia 2023 neevidujeme deti podliehajúce očkovaniu. Hyperimúnny ľudský gamaglobulín proti vírusovej hepatitíde B bol aplikovaný súčasne s prvou dávkou vakcíny vo všetkých prípadoch (tab. č. 7).
- 1.5 V období od 1.9.2023 do 31.8.2024 v okrese Rimavská Sobota bolo nariadené zo strany RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote očkovanie 37 kontaktov proti vírusovej hepatitíde typu A vakcínou HAVRIX, z toho 21 kontaktov bolo vakcinovaných v súvislosti s 3 ochoreniami z okresu Rimavská Sobota (1x rodinný výskyt u 2 dospelých osôb, 1x sporadické ochorenie u dospeljej osoby) a 16 kontaktov bolo zaočkovaných v súvislosti s ďalšími 5 prípadmi vírusovej hepatitídy typu A z iných okresov nespádajúcich do územnej pôsobnosti RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote.
- 1.6. V okrese Rimavská Sobota azylové zariadenia pre deti nie sú zriadené.
- 1.7. Pri kontrole očkovania v sledovanom období od 1.9.2023 do 31.8.2024 bolo zistených 21 dočasných a 16 trvalých kontraindikácií. Údaje uvádza nasledovná tabuľka 1. Iné dôvody neočkovania za aktuálne kontrolné obdobie sú uvedené v ďalšej nižšie uvedenej tabuľke 2 (94x odmietnutie očkovania, 61x nedostavenie sa na očkovanie, 1x pobyt v zahraničí).

Kraj, Okres: Banskobystrický, Rimavská Sobota

Tab. 1 Prehľad počtu zdravotných kontraindikácií očkovania

Druh očkovania, ročník narodenia	Diagnóza kontraindikácie	Počet zdravotných kontraindikácií zistených od 1.9.2023 do 31.8.2024		
		Dočasné	Trvalé	Spolu

MMR, roč. 2022	D 50.9 Bližšie neurčená anémia	3	0	3
MMR, roč. 2022	D 59 Získaná hemolytická anémia	1	0	1
MMR, roč. 2022	L 50.9 Nešpecifikovaná žihľavka	1	0	1
MMR, roč. 2022	L 01 Impetigo	1	0	1
MMR, roč. 2022	Q 77.4 Achondroplázia	0	1	1
MMR, roč. 2021	G 40 Epilepsia	0	1	1
MMR, roč. 2021	R 56 Kľče nezatriedené inde	1	0	1
MMR, roč. 2018	G 80 DMO	0	1	1
MMR, roč. 2018	G 40 Epilepsia	1	0	1
MMR, roč. 2018	F 84.0 Detský autizmus	0	2	2
MMR, roč. 2017	Q 99 Iná chromozómová abnormalita nezatriedená inde	0	1	1
MMR, roč. 2017	G 40 Epilepsia	0	1	1
MMR, roč. 2016	F 84.0 Detský autizmus	0	1	1
MMR, roč. 2016	G 80 DMO	0	1	1
MMR, roč. 2012	F 90 Hyperkinetické poruchy	0	1	1
MMR, roč. 2011	Podávaná imunologická liečba	1	0	1
PNEUMO, roč. 2022	D 50.9 Bližšie neurčená anémia	3	0	3
PNEUMO, roč. 2022	D 59 Získaná hemolytická anémia	1	0	1
PNEUMO, roč. 2022	L 01 Impetigo	1	0	1
PNEUMO, roč. 2022	L 50.9 Nešpecifikovaná žihľavka	1	0	1
PNEUMO, roč. 2022	Q 77.4 Achondroplázia	0	1	1
DTaP-VHB-HIB-IPV, r. 2022	D 50.9 Bližšie neurčená anémia	3	0	3
DTaP-VHB-HIB-IPV, r. 2022	D 59 Získaná hemolytická anémia	1	0	1
DTaP-VHB-HIB-IPV, r. 2022	L 50.9 Nešpecifikovaná žihľavka	1	0	1
DTaP-VHB-HIB-IPV, r. 2022	L 01 Impetigo	1	0	1
DTaP-VHB-HIB-IPV, r. 2022	Q 77.4 Achondroplázia	0	1	1
DTaP – IPV, roč. 2017	F 84.0 Detský autizmus	0	1	1
DTaP – IPV, roč. 2010	G 80 DMO	0	3	3
Spolu:		21	16	37

Tab. 2 Iné dôvody neočkovania

Okres Rimavská Sobota	Počet iných dôvodov neočkovania v kontrolovaných ročníkoch narodenia zistených od 1.9.2023 do 31.8.2024				Spolu
	odmietnuté očkovania*	pobyt v zahraničí**	nedostavenie sa na očkovanie	iné (často choré)	
Spolu	94 odmietnutí	1 dieťa	61	0	156

* uviesť sumár počtov odmietnutých očkování podľa tabuliek č. 1 – 5 prílohy usmernenia, ide o počet odmietnutých očkování, nie počet detí,

**deti, ktoré sú započítané do počtu detí podliehajúcich očkovaniu v kontrolovanom období

- 1.8. V predchádzajúcej kontrole očkovania k 31.8.2023 sme zaznamenali 3 dočasné kontraindikácie, z toho k aktuálnej kontrole očkovania k 31.8.2024 neboli deti doočkované pre pretrvávajúce zdravotné dôvody ani v jednom prípade. Údaje sú uvedené v nasledujúcej tabuľke 3.

Tab. 3 Dočasné kontraindikácie zistené v období od 1.9.2022 do 31.8.2023

okres Rimavská Sobota	Dočasné kontraindikácie zistené v období od 1.9.2022 do 31.8.2023		
	celkový počet	z toho počet doočkovaných k 31.8.2024	
		abs.	%
spolu	3	0	0,00

- 1.9. V okrese Rimavská Sobota v sledovanom kontrolovanom období od 1.9.2023 do 31.8.2024 neboli hlásené žiadne nežiadúce reakcie po očkovaní.
- 1.10. Pri administratívnej kontrole očkovania neboli zistené väčšie nedostatky vo výkone očkovania, nezrovnalosti pri analýzach boli konzultované osobitne s každým jedným všeobecným lekárom pre deti a dorast.
- 1.11. V okrese Rimavská Sobota v ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast neboli zistené pri kontrole očkovania také problémy súvisiace s povinnou vakcináciou, ktoré by vyžadovali zavedenie osobitných opatrení v širšom rozsahu, aj keď boli hlásené opakované výpadky viacerých vakcín určených na povinné očkovanie. Nedostupnosť vakcín v určitých obdobiach bola zaznamenaná na území celej SR.
2. Odmietanie povinného očkovania zistené k 31.8.2024:
V okrese Rimavská Sobota v sledovanom období od 1.9.2023 do 31.8.2024 bolo zaznamenaných 10 čiastočných odmietnutí povinného očkovania v ročníkoch narodenia nepodliehajúcich aktuálnej kontrole očkovania a 29 prípadov kompletného odmietnutia povinného očkovania detí nahlásených v sledovanom kontrolnom období. Zákonní zástupcovia detí v rámci poradne očkovania boli upozornení na možné následky neočkovania ústne formou telefonického rozhovoru a vyzvaní na písomné odôvodnenie odmietnutia povinného očkovania. Kumulatívny počet odmietnutí povinného očkovania v okrese Rimavská Sobota k 31.8.2024 – 151. Údaje sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách 4 a 5. RÚVZ so sídlom v Rimavskej Sobote nezhajoval priestupkové konania a neudeloval sankcie v súvislosti s odmietnutím očkovania (tabuľka 6).

Tab. 4 Čiastočné odmietnutia povinného očkovania podľa druhu očkovania v období od 1.9.2023 do 31.8.2024 v ročníkoch narodenia, ktoré nepodliehajú kontrole očkovania v uvedenom období *

Okres Rimavská Sobota	Zaevidované čiastočné odmietnutia povinného očkovania v období od 1.9.2023 do 31.8.2024 v doteraz nekontrolovaných ročníkoch narodenia proti					
	základné očkovanie			preočkovanie		
	DTP VHB HIB POLIO	pneumokokové invazívne ochorenia	osýpky mumps ružienka	DTP - POLIO v 6. roku života	osýpky mumps ružienka v 5. alebo 11. roku života**	DTP – POLIO v 13. roku života
10	0	0	1	0	7	2

*Čiastočné odmietnutie povinného očkovania - rodič odmieta len konkrétny druh očkovania/očkování. Nezaradovať sem odmietnuté očkovania v aktuálnych kontrolovaných ročníkoch narodenia. Tieto ročníky sú evidované v tabuľkách na kontrolu zaočkovanosťi.

**Čiastočné odmietnutie povinného preočkovania - rodič odmieta preočkovanie proti osýpkam, mumpsu a ružienke v 5. roku života (deti narodené od roku 2016) alebo v 11. roku života (deti narodené do roku 2015 vrátane).

Tab. 5 Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania v období od 1.9.2023 do 31.8.2024

Okres	Počet detí s nahláseným kompletným odmietnutím povinného očkovania od 1.9.2023 do 31.8.2024	Kumulatívny počet detí s kompletným odmietnutím povinného očkovania k 31.8.2024
Rimavská Sobota	29	151

*Kompletné odmietnutie povinného očkovania – rodič odmieta všetky povinné očkovania, vrátane prípadu, keď rodič odmieta konkrétne očkovania a zároveň odmieta všetky povinné očkovania aj v budúcnosti

Tab. 6 Počet udelených sankcií za odmietnutie očkovania v období od 1.9.2023 do 31.8.2024

Okres	Počet odmietnutí očkovania od 1.9. 2023 do 31.8. 2024*	Počet priestupkových konaní od 1.9. 2023 do 31.8. 2024	Počet udelených sankcií od 1.9. 2023 do 31.8. 2024	Celková suma udelených sankcií od 1.9. 2023 do 31.8. 2024
Rimavská Sobota	39	0	0	0

*Počet odmietnutí očkovania hlásených v období od 1.9. 2023 do 31.8. 2024 zahrňujúce čiastočné alebo kompletné odmietnutie očkovania detí podliehajúcich očkovaniu v danom období

3. Kontrola zaobchádzania s vakcínami bola vykonaná vo všetkých pediatrických ambulanciách. Pediatrické obvody v okrese Rimavská Sobota sú pre potreby uskladnenia očkovacích látok vybavené samostatnými chladničkami, z toho chladničky bez výparníka sa nachádzajú v 5 ambulanciách a chladničky s výparníkom v 10 ambulanciách. Skladovanie vakcín po expirácii nebolo zistené. Nepretržitá kontrola teploty v chladničkách vrátane dní pracovného voľna a pracovného pokoja nie je zabezpečená ani na jednom obvode, evidencia sa vykonáva iba v pracovných dňoch. Údaje sú uvedené v tabuľke 7.

Tab. 7 Kontrola chladového reťazca v pediatrických obvodoch

Celkový počet pediatrických obvodov*	Počet kontrolovaných obvodov			
	Spolu	z toho počet ambulancií		
		so samostatnými chladničkami na uskladnenie vakcín vybavených chladničkovými teplomerami	s písomnou evidenciou teploty v chladničke	
			iba v pracovných dňoch	nepretržite**
15	15	15	15	0

* v rámci pôsobnosti RÚVZ

** vrátane dní pracovného voľna a pracovného pokoja

4. V okrese Rimavská Sobota pri zabezpečovaní povinného očkovania detí a dorastu v sledovanom období od 1.9.2023 do 31.8.2024 boli z pediatrických obvodov hlásené opakované výpadky vakcín v súvislosti s dostupnosťou očkovacích látok na slovenskom trhu, čo potvrdili aj lekárne. Jednalo sa hlavne o nasledovné vakcíny: Boostrix Polio, Infanrix Polio, Priorix. Medzi ďalšie očkovacie látky, ktoré boli podľa hlásenia obvodných lekárov v určitom období nedostupné v lekárňach patrili: Havrix, Vaqta.
5. V porovnaní s predchádzajúcou kontrolou očkovania za sledované obdobie od 1.9.2022 do 31.8.2023 s kontrolou očkovania za obdobie od 1.9.2023 do 31.8.2024 možno konštatovať, že zaočkovanosť v okrese Rimavská Sobota v rámci pravidelného povinného očkovania detí a dorastu podľa očkovacieho kalendára neklesla pod 95%, rovnako ako v predchádzajúcom období. Uvedená priaznivá situácia v očkovaní je udržiavaná v okrese dlhodobo. Na úrovni pediatrických obvodov zaočkovanosť detskej populácie v rámci povinného pravidelného očkovania v sledovanom období klesla pod hranicu 90% v 3 pediatrických obvodoch (dôvodom bol hlavne nezodpovedný prístup rodičov k deťom zo sociálne znevýhodneného prostredia a odmietnutia očkovania), v predchádzajúcom kontrolnom období sme zaznamenali 4 obvody pod túto úroveň z rovnakých dôvodov. Z iných druhov očkovania u detí do 15 rokov života evidujeme najviac detí zaočkovaných proti HPV infekcii, rotavírusovým infekciám a vírusovej hepatitíde typu A, podobne ako v predchádzajúcej kontrole očkovania. V súvislosti s ochorením na Covid - 19 neboli deti v okrese Rimavská Sobota očkované v sledovanom období vyhodnocovanom v kontrole očkovania k 31.8.2024, rovnako ako v kontrole očkovania k 31.8.2023 (v kontrole očkovania k 31.8.2022 evidujeme 166 zaočkovaných detí, v kontrole očkovania

k 31.8.2021 evidujeme 145 zaočkovaných detí). U osôb umiestnených v zariadeniach sociálnych služieb v okrese Rimavská Sobota sme zaznamenali zaočkovanosť 71,20 % pri očkovaní proti chrípke a 48,90 % pri celkovej vakcinácii proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam, v porovnaní s kontrolou očkovania k 31.8.2023, kde evidujeme zaočkovanosť 74,68 % pri očkovaní proti chrípke a 54,60 % pri celkovej zaočkovanosti pri vakcinácii proti pneumokokovým invazívnym ochoreniam. Dôvodom nepodania uvedených vakcín ostatným klientom bolo odmietnutie vakcinácie. V súvislosti s odporúčaným očkovaním proti ochoreniu Covid - 19 sa klienti v zariadeniach sociálnych služieb v kontrolovanom období nevakcinovali, rovnako ako v predchádzajúcom sledovanom období (v kontrole očkovania k 31.8.2022 bola 95,84 % zaočkovanosť, v kontrole očkovania k 31.8.2021 evidujeme 91,67 % zaočkovanosť). V kontrole očkovania k 31.8.2024 bolo zistených 21 dočasných a 16 trvalých kontraindikácií pre ktoré lekári neočkovali deti v dosiahnutom veku, v predchádzajúcej kontrole očkovania boli hlásené 3 dočasné a 13 trvalých kontraindikácií. Doočkovanie dočasných kontraindikácií sa dlhoročne uskutočňuje vždy na základe posúdenia zdravotného stavu dieťaťa ošetrojúcimi lekármi v spolupráci so špecialistami, ktorí stanovujú diagnózu kontraindikácie. Počet pediatrických obvodov sa v porovnaní s predchádzajúcou kontrolou očkovania nezmenil, celkovo evidujeme 15 ambulancií všeobecných lekárov pre deti a dorast v okrese Rimavská Sobota. Celkový počet chladiacich zariadení v ambulanciách všeobecných lekárov pre deti a dorast v okrese Rimavská Sobota sa oproti minulej kontrole očkovania zvýšil o 2 chladičky, ktoré boli zakúpené v 2 pediatrických obvodoch, kde v predchádzajúcom sledovanom období boli vakcíny uskladnené v lekárni. K zmenám teda došlo v uchovávaní vakcín v chladičkách, avšak ambulantní pediatri písomne zaznamenávajú teplotu vo svojich chladiacich zariadeniach len v pracovných dňoch rovnako ako v predchádzajúcej kontrole očkovania.